

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง เพิ่มพูนพงศาวดาร (๕)

ครูผู้สอน ครูฟาริตะห์ เบญญาภาจ

ครูรุ่งพิรุณ เชื้อนรอบ

เพิ่มพูนพงศาวดาร (๕)

พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีสุริโยทัย

ขอขอบคุณรูปภาพจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/พระสุริโยทัย> สืบค้นเมื่อวันที่ 9/6/65

คำถามชวนคิด

นักเรียนเคยอ่าน
(บทกวี เรื่องสั้น นวนิยาย)
แล้วเกิดภาพจินตนาการ หรือไม่

บทประพันธ์

บุเรงนองนามราชาเจ้า
ยกพยุหแสนยา
มอญม่านประมวลมา
ถึงอยุธยาแล้ว

จอมรา มัญเษย
ยิ่งเกล้า
สามสิบ หมื่นแฮ
หยุดไถ่สิ้นครา

บทประพันธ์ข้างต้น เกิดจินตภาพภาพใด

คำถามชวนคิด

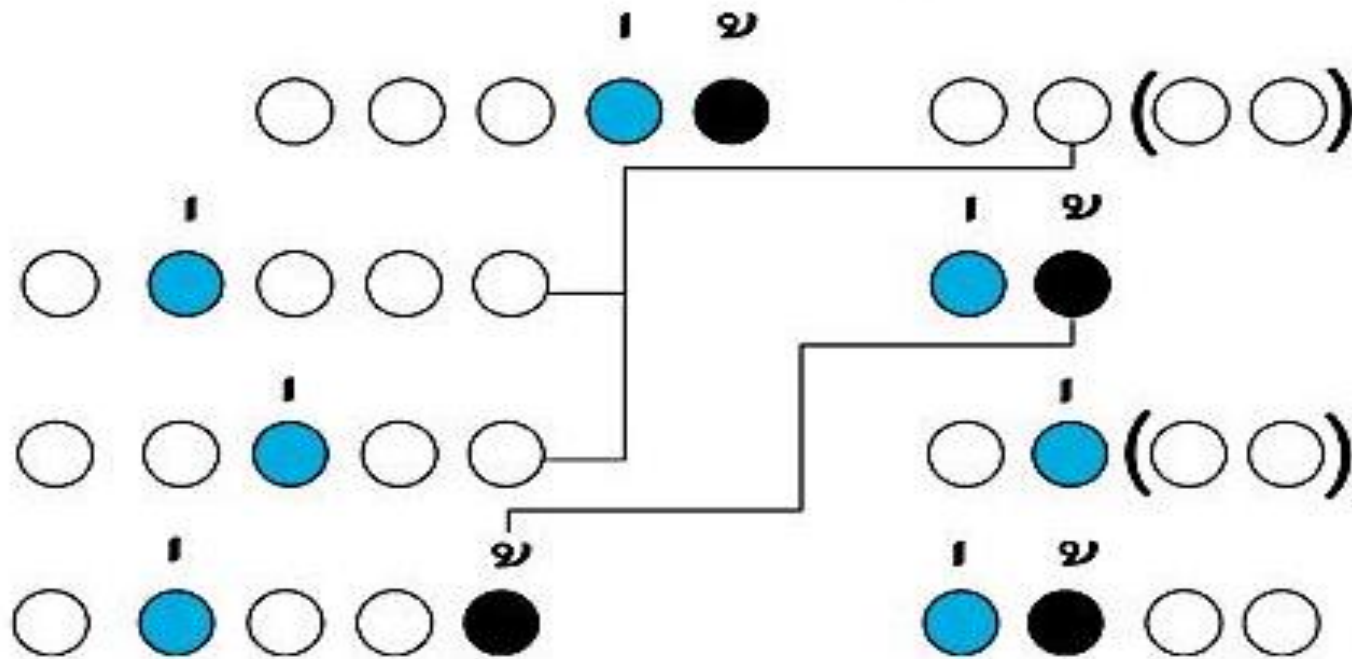
รูปแบบการประพันธ์

ใช้การเล่าด้วยประโยคสามัญหรือไม่

ลักษณะการประพันธ์

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

โคลงสี่สุภาพ

กิจกรรมเรียนรู้

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

ภาพที่ ๑๐ พระสุริโยทัยขาดคอช้าง

คำถามชวนคิด

วรรณศิลป์ หมายถึง

วรรณศิลป์

หมายถึง ศิลปะในการแต่งคำประพันธ์หรือ
แต่งหนังสือ วรรณกรรมใดที่มีศิลปะในการแต่ง
คำประพันธ์ที่ดี ก็อาจได้รับยกย่องว่าเป็น
วรรณคดีได้

วรรณศิลป์

การเล่นเสียง

การเล่นเสียงพยัญชนะ

“ชมเชยคิดใช้หน้า นवलนาง
เดือนดำหนิวกลาง ต่ายแต่้ม”

วรรณศิลป์

การเล่นเสียง

การเล่นเสียงสระ

“แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด”

วรรณศิลป์

การเล่นเสียง

การเล่นเสียงวรรณยุกต์

“มรณชรา ร่า ร้า
แย่งแย่งแย่งทุกวัน

รน รัน ทำเอย
หวาดว้า”

วรรณศิลป์

การเล่นคำ

การเล่นคำซ้ำ

“จำใจจำจากเจ้า จำจร
จำนิราศแรมสมร แม่ร้าง”

วรรณศิลป์

การเล่นคำ

การเล่นคำพ้อง

“เห็น*ร*อห้กเหมือนหนึ่งรัก*พ*ีร*อ*า แต่*ร*อทำ*ร*ั้งทุก*ข*้มาตามทาง”

วรรณศิลป์

การใช้ภาพพจน์

อุปมา

คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีกหนึ่ง

เหมือน ราว ดุจ ดัง เปรียบ เฉก เช่น

วรรณศิลป์

การใช้ภาพพจน์

อุปมา

“ฮึดฮัดขัดเค้นแน่นใจ ตาแดงดั่งแสงไฟฟ้า”

วรรณศิลป์

การใช้ภาพพจน์

อุปลักษณ์

คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเป็นอีกหนึ่ง
โดยใช้คำแสดงความเปรียบเทียบ **คือ เป็น**

วรรณศิลป์

การใช้ภาพพจน์

อุปสรรค

“ลูกเป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่”

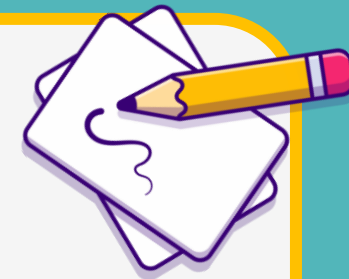
วรรณศิลป์

การใช้ภาพพจน์

บุคคลวัต

คือ สมมุติสิ่งที่ไม่มีชีวิตหรือสิ่งที่เป็นนามธรรม
ให้มีความรู้สึกนึกคิด มีกิริยาอาการเหมือนมนุษย์

วรรณศิลป์

การใช้ภาพพจน์

บุคคลวัต

“ทะเลไม่เคยหลับใหลใครตอบได้ไหมโฉนจึงตื่น”

วรรณศิลป์

การใช้ภาพพจน์

สัทพจน์

คือ การนำเสียงธรรมชาติที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ
มาใช้ในการประพันธ์

วรรณศิลป์

การใช้ภาพพจน์

สัทพจน์

“**ดุงขุ่ฝุดผู้** **พรุพรุ**”
ขขขข ชู

กิจกรรม

ใบงาน

เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

ภาพที่ ๑๐ พระสุริโยทัยขาดคอช้าง

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ - ๕ คน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์
คุณค่าด้านวรรณศิลป์ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร
ภาพที่ ๑๐ พระสุริโยทัยขาดคอช้าง จากใบงาน
๓. นักเรียนนำเสนอคุณค่าด้านวรรณศิลป์

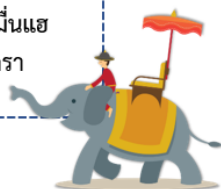

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สะท้อนสารผ่านวินิจจัย
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากบทประพันธ์ที่กำหนดให้

๑ บุเรงนองนามราชาเจ้า จอมรา มัญเษย
 ยกพยุหแสนยา ยิ่งแก่แล้ว
 มอญม่านประมวลมา สามสิบ หมีนแฮ
 ถึงอยุธยาแล้ว หยุดไถ่ล้นครา

จากบทประพันธ์เกิดจินตภาพ

.....

วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

ชื่อ - สกุล ชั้น เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

ภาพที่ ๑๐ พระสุริโยทัยขาดคอช้าง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรม

ใบงาน

เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

ภาพที่ ๑๐ พระสุริโยทัยขาดคอช้าง

กิจกรรมนำเสนอ

ใบงาน

เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

ภาพที่ ๑๐ พระสุริโยทัยขาดคอช้าง

บทประพันธ์

บุเรงนองนามราชเจ้า
ยกพยุหแสนยา
มอญม่านประมวลมา
ถึงอยุธยาแล้ว

จอมรา มัญเฮย
ยิงแก้ว
สามสิบ หมื่นเฮ
หยุดไถ่คนครา

บทประพันธ์

พระมหาจักรพรรดิเฝ้า
วางค้ายรายริ้วพล
ตำริจ๊กไคร่ยล
ยกนิกรทัพกล้า

ภูวดล สยามเฮย
เพียบเหล่า
แรงศึก
ออกตั้งกลางสมร

บทประพันธ์

บึงอรอัครเรศผู้
นามพระสุริโยทัย
ทรงเครื่องยุทธพิไชย
เถลิงคชาธารคว่าง

พิสมัย ท่านนา
ออกอ้าง
เช่นอุป ราชเฮ
ควบเข้าขบวนไคล

บทประพันธ์

พลไกรกองหน้าเร้า
ช่างพระเจ้าแปรประจัญ
สารทรงชวดเซผัน
เตลงขับคชไล่ไกล

โรมรัน กั้นเฮย
คชไต้
หลังแล่น เตลิดแฮ
หวัดท้ายคชาธาร

บทประพันธ์

นงคราญองค์เอกแก้ว
มานมนัสกัตเวที
เกรงพระราชสามี
ข้าบคเชนทรเช่นคำ

กระษัตริย์
ยิ่งล้ำ

มลายพระ ชนม์เฮย
สะอึกสู้ตัสกร

บทประพันธ์

ขุนมอญร่อนเงี้ยวพาด
ขาดแล่งตราบอูระ
โอรสรีบกั้นพระ
สูญชีพไปสูญสิ้น

ฉาดฉะ
หรุบตัน
ศพสู่ นครเฮ
พจน์ผู้สรรเสริญ

ผู้พระราชานิพนธ์

โคลงประกอบภาพพระราชพงศาวดาร
ภาพที่ ๑๐ พระสุริโยทัยขาดคอช้าง

สรุปความรู้

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง เป็นบทประพันธ์ เรื่องนี้มีความโดดเด่น ในด้านวรรณศิลป์ คือ การใช้คำและเสียงที่ทำให้เห็นภาพได้ ผู้อ่านสามารถจินตนาการ กองทัพอันยิ่งใหญ่เกรียงไกร เครื่องแต่งกายอันสง่างาม ช้างศึกที่วิ่งไล่ตามอย่างกระชั้นชิด และการต่อสู้กันบนหลังช้าง ทำให้รู้สึกได้ว่า ราวกับอยู่ในเหตุการณ์จริง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

เพิ่มพูนพงศาวดาร (๕)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๒. ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าโคลงภาพ
พระราชพงศาวดาร

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

